

Na temelju čl. 4.2 i 4.8 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), članka 14. Statuta Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", br. 41/03 i 59/04) i članka 42. Poslovnika o radu ("Službeni glasnik BiH", broj 2/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 6. studenoga 2014. godine, donijeta je

METODOLOGIJA

ZA ODREĐIVANJE TARIFA ZA OPSKRBU ELEKTRIČNOM ENERGIJOM U OKVIRU JAVNE USLUGE U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim aktom utvrđuje se metodologija za izradbu tarifa za opskrbu električnom energijom u okviru javne usluge (u daljem tekstu: Metodologija), tj. univerzalne usluge i usluge opskrbe električnom energijom u krajnjoj nuždi u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Pojmovi i skraćeni izrazi)

Pojmovi i skraćeni izrazi upotrebljeni u ovoj metodologiji imaju sljedeće značenje:

'Balansno odgovorna strana' je sudionik na tržištu koji preuzima financijsku odgovornost za svoj neto debalans (balansiranje proizvodnje, potrošnje i razmjene) ili za neto debalans grupe tržišnih sudionika, uključujući i nju.

'Javni opskrbljivač' je elektroenergetski subjekt koji posjeduje licencu za opskrbu i obavlja opskrbu električnom energijom kao javnu uslugu, tj. opskrbu u okviru univerzalne usluge i opskrbu u krajnjoj nuždi.

'Mali kupac' je mali industrijski i komercijalni kupac električne energije čiji su objekti priključeni na distributivni sustav naponske razine niže od 1 kV, a koji imaju manje od 50 uposlenih i čiji ukupan godišnji prihod ne prelazi 10 milijuna KM.

'Nabava električne energije' je kupovina električne energije putem javnog nadmetanja, aukcije, burze električne energije ili nekog drugog načina propisanog zakonom.

'Naknada po mjernom mjestu kupca' je tarifni element koji odražava troškove djelatnosti opskrbe električnom energijom kupaca u okviru univerzalne usluge.

'Regulatorno razdoblje' je razdoblje tijekom kojeg se primjenjuju jednaki utjecajni parametri za određivanje priznatih troškova poslovanja elektroenergetskog subjekta.

'Opskrba električnom energijom u okviru univerzalne usluge' je nabava električne energije i prodaja električne energije krajnjim kupcima iz kategorije kućanstva i malim kupcima na jedinstven način, po realnim, jasno uporedivim i transparentnim cijenama.

'Opskrba električnom energijom u krajnjoj nuždi' je poseban metod prodaje električne energije u okviru opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga, osiguranjem prava na opskrbu električnom energijom prema reguliranim uvjetima onim kupcima koji su izgubili opskrbljivača pod specifičnim okolnostima.

'Tarifni elementi' su obračunske veličine u kojima se izražavaju učinci reguliranog subjekta i obračunavaju cijene tih učinaka.

‘Univerzalna usluga’ je pravo kućanstava i malih kupaca na opskrbu električnom energijom određenom kvalitetom po ekonomski opravdanim, jednostavno i lako uporedivim i transparentnim cijenama.

I UNIVERZALNA USLUGA

Članak 3.

(Regulatorno razdoblje)

- (1) Regulatorno razdoblje je jedna kalendarska godina.
- (2) Ukupni troškovi i ukupni prihodi koji se odnose na poslovanje javnog opskrbljivača koji obavlja univerzalnu uslugu iskazuju se za regulatorno razdoblje.

Članak 4.

(Troškovi i prihodi javnog opskrbljivača)

- (1) Ukupni troškovi javnog opskrbljivača zasnivaju se na planovima poslovanja.
- (2) Javni opskrbljivač izrađuje plan poslovanja za narednu kalendarsku godinu koji sadrži sve planirane troškove nabave električne energije i troškove i rashode poslovanja koji se odnose na obavljanje univerzalne usluge i usluge opskrbe u krajnjoj nuždi.
- (3) Ukupni prihodi javnog opskrbljivača ostvareni primjenom iznosa tarifnih stavaka za univerzalnu uslugu pokrivaju priznate troškove javnog opskrbljivača.

Članak 5.

(Računovodstveno razdvajanje)

Javni opskrbljivač je dužan prihode i rashode koji se odnose na pružanje univerzalne usluge voditi odvojeno od prihoda i rashoda koji se odnose na poslovanje na otvorenom tržištu električne energije.

Članak 6.

(Cijena električne energije u okviru univerzalne usluge)

Cijena po kojoj javni opskrbljivač isporučuje električnu energiju kupcima u okviru univerzalne usluge sastoji se iz troškova nabave energije, troškova mrežarina (prijenosne i distributivne) i troškova opskrbe.

Članak 7.

(Naknade i porezi)

U cijenu iz članka 6. ove metodologije nisu uračunate naknade za poticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora i iznos poreza na dodanu vrijednost koji se, prema važećim propisima, na računima kupaca iskazuju posebno.

Članak 8.

(Nabava električne energije)

- (1) Javni opskrbljivač izrađuje plan potreba za električnom energijom u višegodišnjem, godišnjem, kvartalnom, mjesečnom, tjednom i dnevnom razdoblju.
- (2) Javni opskrbljivač nabavlja električnu energiju na tržištu električne energije za različita razdoblja, na temelju plana potreba za električnom energijom.

- (3) Satno opterećenje krajnjih kupaca koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge procjenjuje se na temelju analize ostvarenih satnih dijagrama opterećenja.
- (4) Za one kategorije potrošnje, odnosno grupe kupaca koje se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge, u kojima kupci ne posjeduju mjerne uređaje sa intervalnim mjerenjima, operator distributivnog sustava je dužan izraditi zamjenske dijagrame opterećenja.
- (5) Javni opskrbljivač nabavlja električnu energiju na ekonomičan i učinkovit način u cilju odabira ekonomski najpovoljnije ponude.
- (6) Javni opskrbljivač nabavlja energiju primjenjujući transparentan način nabave. Prilikom nabave električne energije koriste se standardni kupoprodajni uvjeti (razdoblje isporuke, količine, mjesto isporuke, jedinična cijena, rok plaćanja i način obračuna, instrumenti osiguranja plaćanja itd.).
- (7) Otkup električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora koji se nalaze u sustavu poticaja i kogeneracije, vodi se odvojeno od nabave iz stavka (5) ove metodologije i u računovodstvenim i statističkim izvješćima prikazuje se zasebno.
- (8) Javni opskrbljivač dostavlja DERK-u podatke o nabavi električne energije prema razdobljima i načinima nabave.

Članak 9.

(Odstupanja od prijavljenog dnevnog rasporeda)

- (1) Javni opskrbljivač, kao balansno odgovorna strana, plaća, odnosno naplaćuje energiju odstupanja u odnosu na prijavljeni dnevni raspored, u skladu sa Tržišnim pravilima, a prema obračunu koji obavlja neovisni operator sustava.
- (2) Javni opskrbljivač ostvaruje rashode, odnosno prihode po osnovu odstupanja u odnosu na prijavljeni dnevni raspored, u ovisnosti od veličine i smjera odstupanja.
- (3) DERK će priznavati ukupnu razliku između rashoda i prihoda po osnovu odstupanja, ako ona iznosi više od 0,2% od vrijednosti nabave električne energije u posmatranoj kalendarskoj godini.
- (4) Prilikom nabave električne energije, javni opskrbljivač može sklapati ugovore sa potpunom opskrbom, pri čemu se oslobađa troškova balansiranja, odnosno te troškove preuzima druga ugovorna strana.

Članak 10.

(Ukupni troškovi nabave električne energije)

Ukupni troškovi nabave električne energije u cilju opskrbe kupaca u okviru univerzalne usluge sastoje se od troškova nabave i razlike između rashoda i prihoda po osnovu odstupanja od prijavljenog dnevnog rasporeda u skladu sa člankom 9. stavak (3) ove metodologije.

Članak 11.

(Cijene usluga za prijenos i distribuciju električne energije)

- (1) Cijene usluga za prijenos električne energije odražavaju troškove prijenosa električne energije, a određuje ih DERK na temelju Metodologije za izradbu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge–
Pročišćeni tekst (“Službeni glasnik BiH”, br. 93/11 i 61/14).

- (2) Cijene usluga za distribuciju električne energije odražavaju troškove distribucije električne energije u Brčko Distriktu BiH, a određuje ih DERK na temelju Metodologije za izradbu tarifa za usluge distribucije električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 89/11).
- (3) Za kupce koji su priključeni na distributivni sustav tarife za usluge prijenosa, tarifa za rad neovisnog operatora sustava i tarifa za sustavnu uslugu uključene su u cijenu usluga za distribuciju električne energije, izuzev ako ugovorom o nabavi energije nije uređeno drugačije.

Članak 12.

(Cijena usluge opskrbe električnom energijom u okviru univerzalne usluge)

Cijena usluge opskrbe električnom energijom u okviru univerzalne usluge odražava troškove obrade podataka o mjernim mjestima i kupcima, administriranja ugovora, fakturiranja i dostave računa, naplate računa i rada uslužnog centra za kupce.

Članak 13.

(Troškovi usluge opskrbe električnom energijom u okviru univerzalne usluge)

- (1) Troškovi usluge opskrbe električnom energijom u okviru univerzalne usluge sastoje se iz troškova materijala, troškova usluga, troškova radne snage, troškova amortizacije stalnih sredstava i ostalih troškova i rashoda.
- (2) Prilikom utvrđivanja troškova radne snage, potrebno je odvojeno iskazati troškove radne snage koji se odnose na djelatnost javne opskrbe, od troškova radne snage koji se odnose na djelatnost distribucije električne energije, odnosno drugih djelatnosti u nadležnosti javnog opskrbljivača.
- (3) Prilikom utvrđivanja troškova amortizacije stalnih sredstava, potrebno je odvojeno iskazati troškove amortizacije sredstava koja se koriste za djelatnost javne opskrbe, od troškova amortizacije sredstava koja se koriste u djelatnosti distribucije električne energije, odnosno drugih djelatnosti u nadležnosti javnog opskrbljivača.
- (4) U cilju utvrđivanja troškova iz st. (3) i (4) mogu se koristiti odgovarajući procentualni udjeli ako se ista stalna sredstva, odnosno isti uposlenici koriste za obavljanje poslova u dvije ili više različitih djelatnosti.

Članak 14.

(Dobit javnog opskrbljivača)

Javnom opskrbljivaču priznaje se dobit u maksimalnom iznosu 2% od ukupnih troškova nabave električne energije.

Članak 15.

(Alokacija troškova nabave i troškova opskrbe na tarifne elemente)

- (1) Ukupni troškovi nabave električne energije, u cilju opskrbe kupaca u okviru univerzalne usluge, uvećani za odobrenu dobit javnog opskrbljivača, alociraju se na tarifni element aktivna energija.
- (2) Troškovi opskrbe kupaca u okviru univerzalne usluge alociraju se na tarifni element naknada po mjernom mjestu kupca.

Članak 16.

(Tarifni element aktivna energija)

- (1) Aktivna električna energija utvrđuje se mjerenjem pomoću električnog brojila za aktivnu električnu energiju, a izražava se u kilovatsatima (kWh).
- (2) Cijena tarifnog elementa aktivna energija izražava se u novčanom iznosu po jedinici potrošene električne energije (fening/kWh).
- (3) Svaki kupac priključen na distributivni sustav mora posjedovati odgovarajući mjerni uređaj za registraciju preuzete aktivne električne energije u skladu sa Općim uvjetima za isporuku i opskrbu električnom energijom i Distributivnim mrežnim pravilima Brčko Distrikta BiH.

Članak 17.

(Prosječna cijena tarifnog elementa aktivna energija)

Prosječna cijena tarifnog elementa aktivna energija p_a iznosi:

$$p_a = C_{us} / W_{us}$$

gdje je:

C_{us} - ukupni trošak nabave električne energije u svrhu opskrbe kupaca u okviru univerzalne usluge, definiran u članku 10. ove metodologije, uvećan za odobrenu dobit javnog opskrbljivača

W_{us} – ukupna aktivna električna energija koju preuzimaju kupci koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge.

Članak 18.

(Diferenciranje tarifnih stavaka u okviru tarifnog elementa aktivna energija)

- (1) Tarifni stavci utvrđuju se posebno za sezone, doba dana i za kategorije potrošnje i grupe kupaca koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge.
- (2) Tarifni stavci prema sezoni su viši (VS) i niži (NS), a njihov odnos predlaže javni opskrbljivač u skladu sa ostvarenim dijagramom opterećenja na godišnjoj razini u prethodnom razdoblju.
- (3) Tarifni stavci prema dobu dana su veći (VT) i manji (MT), a njihov odnos predlaže javni opskrbljivač u skladu sa ostvarenim dnevnim dijagramima opterećenja u prethodnom razdoblju.
- (4) Javni opskrbljivač, prilikom podnošenja zahtjeva za tarife, može predložiti da se uvede, ukine ili izmijeni bilo koja kategorija potrošnje, grupa kupaca, vremensko trajanje i međusobni odnos sezonskih i dnevnih stavaka za kupce koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge, a konačnu odluku donosi DERK.

Članak 19.

(Tarifni element naknada po mjernom mjestu kupca)

- (1) Cijena usluge opskrbe električnom energijom u okviru univerzalne usluge obračunava se kroz tarifni element naknada po mjernom mjestu kupca.
- (2) Naknada za opskrbu izražava se u novčanom iznosu po kupcu mjesečno (KM/kupac/mjesec).

Članak 20.

(Cijena tarifnog elementa naknada po mjernom mjestu kupca)

Cijena tarifnog elementa naknada po mjernom mjestu kupca p_s iznosi:

$$p_s = C_s / (12 * N_{us})$$

gdje je:

C_s - trošak usluge opskrbe električnom energijom u okviru univerzalne usluge

N_{us} – prosječan broj obračunskih mjernih mjesta u kalendarskoj godini.

Članak 21.

(Eliminiranje unakrsnog subvencioniranja)

U cilju eliminiranja unakrsnog subvencioniranja između kategorija potrošnje kućanstva i kategorije ostala potrošnja, vrijednosti tarifnih stavaka za kupce u ovim kategorijama će se postupno izjednačavati u naredne tri godine, poštujući regulatorno načelo izbjegavanja naglih promjena cijena.

II USLUGA OPSKRBE U KRAJNJOJ NUŽDI

Članak 22.

(Cijena usluge opskrbe električnom energijom u krajnjoj nuždi)

Cijena usluge opskrbe električnom energijom u krajnjoj nuždi sastoji se od troška nabave električne energije, troška korištenja distributivne, odnosno prijenosne mreže i troška usluge opskrbe u krajnjoj nuždi, koji iznosi maksimalno 5% od ukupnog troška nabave energije.

Članak 23.

(Naknade i porezi)

U cijene iz članka 21. ove metodologije nisu uračunate naknada za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i iznos poreza na dodanu vrijednost koje je opskrbljivač u slučaju krajnje nužde obvezan prikazati na svakom pojedinačnom računu kupca u skladu sa važećim propisima.

Članak 24.

(Nadzor cijene usluge opskrbe električnom energijom u krajnjoj nuždi)

- (1) Opskrbljivač u krajnjoj nuždi je obvezan dostaviti i opravdati DERK-u sve troškove na temelju kojih se obrazuje cijena usluge opskrbe u krajnjoj nuždi.
- (2) DERK nadzire način utvrđivanja cijene usluge opskrbe u krajnjoj nuždi.

III PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 25.

(Objava tarifa)

Regulirani subjekt dužan je objaviti tarife za opskrbu u okviru univerzalne usluge i opskrbu u krajnjoj nuždi i učiniti ih dostupnim javnosti.

Članak 26.
(Tumačenje)

- (1) DERK će osigurati tumačenje ovog akta.
- (2) Ukoliko neko pitanje nije obrađeno u ovom dokumentu, DERK će odlučiti o njegovom rješavanju u svakom konkretnom slučaju ili će izdati posebno uputstvo za primjenu pojedinih odredbi ove metodologije.

Članak 27.
(Prijelazna odredba)

Tarifni postupak u predmetima u kojima do dana stupanja na snagu ove metodologije nije donesena odluka, završit će se prema odredbama ove metodologije.

Članak 28.
(Stupanje na snagu)

Ova metodologija stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom glasniku BiH”, a objavit će se i u službenom glasilu Brčko Distrikta BiH.

Broj: 04-28-5-321-10/14
6. studenoga 2014. godine
Tuzla

Predsjedatelj Komisije

Nikola PEJIĆ